

Sygn. akt VI GC 2700/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska	
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk	

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2019 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. G.**

przeciwko **(...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 287 złotych (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda M. G. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 2700/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 lipca 2018 roku powód M. G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1 217,31 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 02 marca 2018 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że wykonał naprawę powypadkową pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...), której koszt wyniósł kwotę 10 585,28 złotych netto. Kwota ta została pokryta przez pozwanego ubezpieczyciela sprawy szkody, jednakże do uregulowania pozostała kwota 50% podatku VAT, tj. kwota 1 217,31 złotych. Nadto powód wskazał, że w dniu 21 lutego 2018 roku poszkodowany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zawarł z powodem umowę cesji w celu zaspokojenia wierzytelności z tytułu naprawy pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 października 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 4781/18 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut braku legitymacji procesowej powoda i wskazał, że w sprawie niespornym jest, że właścicielem przedmiotowego pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) jest (...) spółka z

ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., zaś powód nie wykazał, ażeby właściciel pojazdu przeniósł na niego sporną dochodzoną w niniejszym postępowaniu wierzytelność. Pozwany wskazał bowiem, że poszkodowanym jest leasingodawca, zaś (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. jako korzystający nie może być uznany za poszkodowanego, stąd też jego oświadczenie o możliwości odliczenia 50% podatku VAT od kosztów naprawy, nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozwany wskazał, że powód nie wykazał również, że odszkodowanie winno być ustalone w kwocie uwzględniającej także równowartość 50% podatku VAT, jak również by roszczenie powoda było wymagalne przed dniem 02 marca 2018 roku, skoro zgłoszenie szkody nastąpiło w dniu 21 lutego 2018 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 lutego 2018 roku miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uszkodzony został pojazd marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...).

Właścicielem tego pojazdu był (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., zaś jego użytkownikiem (jako leasingobiorca) – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jest uprawniony do odliczenia 100% podatku VAT.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. jest uprawniony do odliczenia 50% podatku VAT.

Sprawca szkody ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W..

niesporne

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zlecił M. G. przeprowadzenie naprawy pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pismem z dnia 22 lutego 2018 roku wyraził zgodę, ażeby odszkodowanie za szkodę w pojeździe marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) odebrał M. G.. Jednocześnie wskazano, że różnice wynikające z faktury za naprawę przedmiotu leasingu a wysokością odszkodowania pokrywa korzystający.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. pismem z dnia 16 marca 2018 roku zwrócił się do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o rozliczenie naprawy pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) przez leasingodawcę.

Po wykonaniu naprawy w dniu 01 czerwca 2018 roku M. G. wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. fakturę numer (...) na kwotę 10 585,28 złotych netto.

Powyzsza faktura została przekazana do (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. jako ubezpieczyciela sprawcy szkody, który po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznał odszkodowanie w kwocie 10 585,24 złotych, tj. według kosztów naprawy netto wynikających z faktury, a także kwotę 669 złotych tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

faktura – k. 9 akt, decyzje – k. 13, 14 akt, pismo – k. 10 akt, pismo – k. 12 akt

W dniu 21 lutego 2018 roku M. G. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. umowę cesji wierzytelności (prawa do odszkodowania) przysługującą mu z tytułu polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 21 lutego 2018 roku w celu zaspokojenia wierzytelności cesjonariusza z tytułu naprawy pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...).

umowa cesji wierzytelności – k. 8 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron w zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd uwzględnił także dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, w tym znajdujące się w aktach szkody, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności, na marginesie jedynie wskazując, że Sąd nie jest związany poglądami prawnymi wyrażonymi w innych orzeczeniach, a także stanowiskiem Rzecznika Finansowego, tym bardziej, że sytuacja leasingobiorcy jest inna w przypadku odszkodowania pokrywającego koszty naprawy pojazdu (gdzie poszkodowanym jest właściciel pojazdu, leasingodawca) i w przypadku odszkodowania pokrywającego koszty najmu pojazdu zastępczego (gdzie poszkodowanym jest leasingobiorca).

W niniejszej sprawie powód M. G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1 217,31 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 02 marca 2018 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem pozostałej części odszkodowania stanowiącej różnicę między kwotą uiszczoną na rzecz powoda przez ubezpieczyciela a kwotą stanowiącą koszty naprawy pojazdu wynikającą z faktur i odpowiadającej wartości należnego podatku VAT w 50%.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zasadniczo okoliczności sprawy pozostawały między stronami bezsporne. Strony były zgodne co do tego, że odpowiedzialność za szkodę w pojeździe marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) co do zasady ponosił pozwany oraz, że ubezpieczyciel wypłacił stronie powodowej odszkodowanie w kwocie 10 585,24 złotych stanowiące pokrycie kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu w kwocie netto. Nie było w sprawie sporne także, że to korzystający (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zlecił powodowi naprawę uszkodzonego pojazdu.

Pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. kwestionując żądanie pozwu zarzucił brak legitymacji procesowej powoda i wskazał, że powód nie wykazał, ażeby właściciel pojazdu przeniósł na powoda sporną dochodzoną w niniejszym postępowaniu wierzytelność. Pozwany wskazał bowiem, że poszkodowanym jest leasingodawca, zaś (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. jako korzystający nie może być uznany za poszkodowanego, stąd też jego oświadczenie o możliwości odliczenia 50% podatku VAT od kosztów naprawy, nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Nie budzi w doktrynie i orzecznictwie dotyczącym zasad odpowiedzialności cywilnej za szkodę związaną z ruchem pojazdu mechanicznego wątpliwości, że w przypadku pojazdów, co do których zawarto umowę leasingu, w razie uszkodzenia takiego pojazdu poszkodowanym w zakresie kosztów naprawy tego pojazdu jest właściciel, a zatem w niniejszej sprawie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., korzystający z prawa do pełnego odliczenia podatku VAT. Wobec tego należne mu odszkodowanie z tego tytułu – kosztów naprawy – jest odszkodowaniem w kwocie netto. W przypadku uszkodzenia pojazdu leasingowanego korzystający (w niniejszej sprawie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.) nie jest poszkodowanym, albowiem nie jest właścicielem rzeczy, a jedynie jej posiadaczem zależnym i tym samym nie on doznaje szkody z tego tytułu w swoim majątku. Jednocześnie art. 709⁷ k.c. nakładający na korzystającego obowiązek utrzymywania rzeczy w należyтым stanie, w szczególności poprzez dokonywanie jej konserwacji i napraw niezbędnych do zachowania rzeczy w stanie niepogorszonym, nie dotyczy napraw szkód wyrządzonych w przedmiocie leasingu przez osoby trzecie. Za takie uszkodzenia rzeczy (przedmiotu leasingu) leasingobiorca nie odpowiada (tak A. Kidyba, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część szczególna, wersja elektroniczna). Kluczowym zatem dla oceny rozliczenia podatku VAT jest status podatkowy właściciela pojazdu – (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., przy czym korzystanie przez niego z prawa do pełnego odliczenia podatku VAT (100%) nie było sporne. W związku zaś

z tym, że najistotniejszy był status prawno – podatkowy poszkodowanego – osoby uprawnionej do odszkodowania – leasingodawcy, a nie leasingobiorcy, bez znaczenia pozostawał fakt wystawienia faktury za naprawę pojazdu na użytkownika pojazdu, który ma prawo jedynie do częściowego odliczenia podatku VAT (50%).

W tej sytuacji bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, która dotyczy odszkodowania obejmującego koszty naprawy pojazdu i odpowiedzialności za zapłatę pozostałej części należności za naprawę w postaci równowartości 50% podatku VAT – pozostaje również okoliczność zakresu zwolnienia, z którego korzystał (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. będący leasingobiorcą zlecającym przedmiotową naprawę, gdyż to nie on w związku z naprawą pojazdu ma status poszkodowanego, lecz właściciel pojazdu i to zakres jego zwolnienia wyznacza zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela sprawcy szkody z tego tytułu (tak również Sąd Rejonowy w Toruniu w wyroku z dnia 29 sierpnia 2018 roku, sygn. akt V GC 824/18). Skoro zatem właściciel uszkodzonego pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) – (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. miał prawo do odszkodowania w kwocie netto (z uwagi na uprawnienie do odliczenia 100% wartości podatku VAT), pozwany ubezpieczyciel jedynie w takim zakresie zobowiązany był tę szkodę pokryć. W żadnej zaś mierze, zdaniem Sądu, zawarta przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowa leasingu i zawarte w niej ewentualnie ustalenia odnośnie pokrywania kosztów naprawy pojazdu nie mogły oddziaływać na zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody – źródłem bowiem obowiązku wypłaty odszkodowania nie jest umowa leasingu, a czyn niedozwolony sprawcy szkody, z którym ubezpieczyciela łączyła umowa odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.

W tej sytuacji, kiedy to koszty naprawy zostały przez ubezpieczyciela pokryte w kwocie netto poszkodowanemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (powód został jedynie uprawniony do odbioru odszkodowania, poszkodowany właściciel pojazdu nie dokonał przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania na rzecz powoda), nie przysługuje więc już żadne roszczenie wobec pozwanego ubezpieczyciela, które mógłby przenieść na powoda.

W tym miejscu wskazać należy, że jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 roku (sygn. akt III CZP 99/04) w razie wyrządzenia szkody wskutek kolizji dwóch pojazdów mechanicznych stanowiących przedmiot własności tego samego podmiotu (banku, finansującego), ale będących w posiadaniu zależnym dwóch różnych kontrahentów tego samego właściciela (i zarazem posiadacza samoistnego), poszkodowanym jest zawsze właściciel obu pojazdów. To w jego majątku powstaje uszczerbek spowodowany uszkodzeniem lub zniszczeniem pojazdów. Możliwe byłoby też wykazanie powstania szkody po stronie posiadacza zależnego pojazdu, niemającej jednak postaci zmniejszenia wartości zniszczonego lub uszkodzonego pojazdu, lecz co najwyżej utraty korzyści wskutek braku możliwości korzystania z niego przez określony czas (stąd też w przypadku najmu pojazdu zastępczego, to leasingobiorca jest uznawany za poszkodowanego, bo to on utracił możliwość korzystania z rzeczy wskutek kolizji).

A zatem przyjąć należy, że skoro dotychczas powód uzyskał pokrycie kosztów naprawy zleconej przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w kwocie 10 585,24 złotych (wypłaconych zasadnie przez ubezpieczyciela jako kwota netto) i nie pokrywają one w całości kosztów naprawy pojazdu marki S. model O. o numerze rejestracyjnym (...) wynikających z wystawionej faktury, to zlecającego naprawę – (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. obciążać będzie obowiązek uregulowania kwoty wynikającej z tego podatku (50%), nie było bowiem wątpliwości, że to ten podmiot obciąża obowiązek zapłaty kwoty 50% podatku VAT wynikającej z faktur, gdyż to on zlecił naprawę i on wobec dokonującego naprawy powoda był zobowiązany do uregulowania tychże kosztów. Obciążenie tym obowiązkiem ubezpieczyciela nie jest zasadne i powodowałoby zwiększenie zakresu jego odpowiedzialności jako ubezpieczyciela sprawcy szkody z tego tytułu, co w ocenie Sądu nie znajduje uzasadnienia w treści przepisów art. 361 k.c. i art. 362 k.c., tym bardziej, że nic nie stało na przeszkodzie, ażeby naprawę zlecił właściciel uszkodzonego pojazdu. Odmienne regulacje w tym zakresie wynikające z umowy zawartej między finansującym (właścicielem pojazdu (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.) a korzystającym ((...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.) nie mogą w żaden sposób oddziaływać na zakres zobowiązania pozwanego ubezpieczyciela do naprawienia szkody wyrządzonej z winy kierującego pojazdem u niego ubezpieczonego, jak już bowiem wskazano w powyższej części uzasadnienia źródłem obowiązku ciężącego na

pozwany ubezpieczycielu nie jest umowa leasingu (ta łączy bowiem leasingodawcę i leasingobiorcę, zaś wynikające z niej obowiązki dotyczą tylko stron umowy), lecz delikt, którego dopuścił się sprawca szkody.

W tej sytuacji uznać należało, że (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. nie przysługiwało wobec pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. roszczenie o odszkodowanie obejmujące równowartość 50% podatku VAT, do którego uiszczenia na rzecz powoda podmiot ten jako zlecający naprawę powodowi był zobowiązany, wobec czego jako roszczenie nieistniejące nie mogło być ono również przedmiotem przelewu.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd uznał powództwo za nieuzasadnione i oddalił je na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w zw. z art. 362 k.c. w zw. z art. 734 k.c. w zw. z art. 735 k.c. w zw. z art. 509 k.c. w zw. z art. 6 k.c. stosowanymi a contrario.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda M. G. na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 287 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składają się kwoty: 270 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 2 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018, poz. 265) oraz 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Kosztami procesu w pozostałym zakresie Sąd obciążając powoda uznał je za uiszczone.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 16 maja 2019 roku